1852.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 1 JUNIJ.

KONINKLIJK BESLUIT *van* 26 *Mei* 1852, *no.* 14, *betrekkelijk de oprigting eener Kamer van Koophandel en Fabrieken te Leeuwarden.*

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 25 Mei 1852;

Gezien het reglement betreffende de kamers van koophandel en fabrieken, vastgesteld bij Ons besluit van 9 November 1851 (*Staatsblad* no. 142);

Gezien Onze besluiten van 18, 24, 26 Februarij en 10 Maart jl., nos. 67, 5, 6 en 86, in hun geheel opgenomen in de *Staats-couranten* van 20, 26, 28 Februarij en 18 Maart,

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

Art. 1. In de gemeente *Leeuwarden*, provincie *Friesland*, zal worden gevestigd eene Kamer van Koophandel en Fabrieken, bestaande uit *zeven* leden.

Art. 2. De som, waarvoor, volgens het 2de lid van art. 9 des aangehaalden reglements, de kiezers, ter zake van eenig bedrijf van handel of fabriekwezen in het patentregt op het minst moeten zijn aangeslagen, wordt voor de Kamer van *Leeuwarden* bepaald op *achttien gulden in hoofdsom.*

Art. 3. De vergaderingen tot het kiezen der leden voor de nieuwe kamer worden gehouden in de maand Julij 1852.

Art. 4. De nieuwe kamer treedt in werking op den 1 September 1852.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften worden gezonden aan Onzen Minister van Finantien en aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie.

's Gravenhage, den 26 Mei 1852. WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
THORBECKE.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 28 Mei 1852, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,50.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood*	- 212,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	- 212,00.

Leeuwarden, den 29 Mei 1852.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

Keuring van veulendragende Merrien.

COMMISSARISSEN UIT **GEDEPUTEERDE STATEN** van *Friesland*, mede uitmakende de Commissie belast met de keuring van veulendragende Merrien, binnen deze Provincie, maken bij deze bekend:

Dat op Donderdag den 10 Junij 1852, des morgens om 9 uur, in het Zaailand te Leeuwarden, zal worden gevaceerd tot de toewijzing van negen premien aan de eigenaren van de negen beste zwarte of bruine Merrien, die tot dat einde genegen mogten zijn, hunne moederpaarden aan de Commissie te vertoonen; wordende de belanghebbenden uitgenoodigd, één uur voor de keuring de noodige opgaaf te doen van de Merrien; en herinnerd aan art. 30 letter C van het bestaande Reglement op de Paardenfokkerij, houdende bepaling van een getuigschrift van den Hengstehouder.

Leeuwarden, den 29 Mei 1852.

R. J. VAN DER LEIJ.
H. B. VAN DER HAER.

's GRAVENHAGE, den 30 Mei.

Woensdag jl. is de Eerste Kamer der Staten-Generaal weder bijeen gekomen en zijn bij dezelve ingekomen 35 brieven van het kabinet des Konings, kennisgeving inhoudende van de bekrachtiging van even zoo vele ontwerpen van wet, als door beide de Kamers zijn goedgekeurd, en verder negen voordragten tot het verleenen van naturalistie aan even zoo vele hier te lande gevestigde vreemdelingen; 2°. eene voordragt, tot goedkeuring eener dading, betreffende de Mijdrechtsche droogmakerij; 3°. eene voordragt, tot tijdelijke instandhouding van eenige verordeningen van Belgischen oorsprong in Limburg; 4°. eene voordragt tot het verleenen van subsidien aan de Rijn-spoorweg-maatschappij; al welke ontwerpen naar de Afdeelingen zijn verzonden.

Verder zijn ingekomen van wege den minister van binnenlandsche zaken het verslag van den toestand van het openbaar onderwijs van 1850—1851, en van wege den minister van buitenlandsche zaken de overeenkomst met Frankrijk, wegens de gelijkstelling der vlaggen en van de heffing der loodsgelden.

In de zitting van Vrijdag jl. zijn, zonder beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen: 1°. het ontwerp van wet tot tijdelijke instandhouding van wetten en verordeningen in Limburg; 2°. tien ontwerpen tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan even zoo vele personen; (daar deze ontwerpen afkomstig zijn van het departement van justitie, werd de behandeling daarvan bijgewoond door den nog fungerenden minister van justitie, den heer *Nedermeijer v. Rosenthal*); 3°. het ontwerp tot goedkeuring eener dading betrekkelijk de Mijdrechtsche droogmakerij; 4°. de ontwerpen tot wijziging van hoofdst. II en IX*b* der staats-begrooting voor 1851.

Ook is, na eene korte beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen het wets-ontwerp tot het verleenen van subsidien aan de Rijn-spoorweg-maatschappij.

De Kamer is daarna tot nadere bijeenroeping uiteengegaan.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag zijn ingekomen twee wets-ontwerpen, het eene strekkende tot regeling van de ontvangsten en uitgaven wegens verstrekkingen tot 31 December 1852, het tweede tot verandering der toepassing van het tarief van regten op het artikel eau des Carmes. Met de conclusie van het verslag omtrent de overeenkomst met Denemarken tot uitlevering van boosdoeners, welke conclusie strekte om de overeenkomst voor kennisgeving aan te nemen en het verslag aan den minister van buitenlandsche zaken mede te deelen, heeft de Vergadering zich zonder beraadslaging vereenigd. Door de commissien van rapporteurs voor de wets-ontwerpen tot wijziging der hoofdstukken II en IX *B* der staatsbegrooting voor 1851 is daaromtrent verslag uitgebragt. Die wets-ontwerpen zijn onmiddelijk in behandeling genomen en achtereenvolgens met algemeene stemmen aangenomen. Na de trekking der afdeelingen voor het nieuw tweemaandelijksch tijdvak, heeft in die afdeelingen de verkiezing plaats gehad van hare voorzitters, ondervoorzitters en leden van de commissie voor de petitien.

Des avonds zou het wets-ontwerp betrekkelijk de verdeeling in kiesdistricten voor de benoeming van leden der Provinciale Staten enz. in de afdeelingen onderzocht worden, waarna de vergadering tot den 15 Junij zou uiteengaan.

— Bij de voordragt der wet, bij welke de verdeeling der provincien in kiesdistricten voor de benoeming der leden van de Provinciale Staten wordt geregeld, is gevoegd eene memorie van toelichting van den minister van binnenlandsche zaken, met de vereischte staten en tabellen. Daarbij wordt aangemerkt, dat de Gedeputeerde Staten, in Januarij 1851 uitgenoodigd, om eene dergelijke verdeeling voor hunne provincien te ontwerpen, zich met ijver van de hun opgedragene taak hebben gekweten, zoodat reeds hunne voorstellen aan de Staten in hunne zomer-vergaderingen konden worden aangeboden. Zij waren verzocht, om daarbij zoo veel mogelijk te zorgen, dat geene gemeente, hoe groot en bevolkt dan ook, meer dan één kiesdistrict bevatte, en dat geen kiesdistrict te gering in gewigt en bevolking zou wezen, om niet ten minste twee leden ter Staten-vergadering te kunnen zenden. Behalve de Staten van Noord-Brabant en van Friesland, hebben die der overige provincien zich, behoudens geringe veranderingen, met de hun aangebodene ontwerpen vereenigd. In die der beide genoemde provincien heeft de meerderheid de voorkeur gegeven aan het behoud der voorloopig bestaande districten. Naar luid der memorie ziet de Regering geen bezwaar daarin, op grond, dat, naar mate de kiesdistricten grooter zijn, de vertegenwoordiging van louter plaatselijke belangen te beter wordt verhinderd.

Uit de overgelegde staten blijkt, dat eene bevolking van 2,982,142 hoofden, verdeeld in 129 kiesdistricten, oplevert een getal van 86,076 stemgeregtigden.

Noord-Brabant bevat, met 9 kiesdistricten en eene bevolking van 387,925, een getal van 16,305 kiezers;

Gelderland, met 24 kiesd. en eene bevolking van 365,014, een getal van 10,246 kiezers;

Zuid-Holland, met 19 kiesd. en eene bevolking van 547,528, een getal van 14,513 kiezers;

Noord-Holland, met 14 kiesd. en eene bevolking van 465,495, een getal van 11,680 kiezers;

Zeeland, met 12 kiesd. en eene bevolking van 156,725, een getal van 4265 kiezers;

Utrecht, met 8 kiesd. en eene bevolking van 140,176, een getal van 4428 kiezers;

Friesland, met 5 kiesd. en eene bevolking van 248,383, een getal van 7384 kiezers;

Overijssel, met 12 kiesd. en eene bevolking van 211,091, een getal van 5576 kiezers;

Groningen, met 7 kiesd. en eene bevolking van 188,290, een getal van 6030 kiezers;

Drenthe, met 6 kiesd. en eene bevolking van 77,711, een getal van 2195 kiezers, en

Limburg, met 13 kiesd. en eene bevolking van 179,804, een getal van 3504 kiezers.

Voor Friesland worden voorgesteld de navolgende kiesdistricten: Leeuwarden, Dokkum, Heerenveen, Sneek en Franeker, elk 10 leden, te zamen 50 leden.

Bij de wet wordt voorgesteld, om aan de Ged. Staten de bevoegdheid te geven, om daar, waar zij dit noodig achten, onder-kiesdistricten aan te wijzen, als het gezag, 't welk het meest bij magte is, om te kunnen beoordeelen, waar het belang der ingezetenen en kiezers dit vordert.

— De Waalsche Kerkeraden van 's Gravenhage, Rotterdam, Middelburg, Utrecht, Groningen, Amsterdam, Dordrecht, Maastricht, Leyden en Nijmegen, hebben adressen ingediend bij de Tweede Kamer der Staten Generaal, vele en gewigtige bezwaren inhoudende, betreffende de voorgedragene armenwet. Het aantal petitien tegen die wet bedraagt thans ruim *acht honderd.*

AMSTERDAM, den 27 Mei.

De onthulling van het standbeeld van *Rembrandt*, op het Kaasplein, bij de Botermarkt, heeft heden middag plaats gehad, in tegenwoordigheid van Z. M. den Koning en Z. K. H. Prins *Hendrik*, welke tot dat einde uit 's Gravenhage herwaarts waren gekomen.

Verscheidene gewestelijke en stedelijke overheidspersonen, een groot aantal beoefenaars en voorstanders van Kunst en Wetenschap, en eene zeer talrijke menigte andere toeschouwers woonden de plegtigheid bij.

Niettegenstaande den grooten toevloed van aanschouwers, is de plegtigheid in de beste orde afgeloopen.

LEEUWARDEN, den 31 Mei.

Wij zijn thans in staat met zekerheid te kunnen mededeelen, dat het in de volgende week alhier te houden zevende Landhuishoudkundig Congres met de tegenwoordigheid van Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden zal worden vereerd, en dat Z. K. H. bereids vrijdag e. k. over de Lemmer binnen deze stad zal arriveren. Omtrent de komst van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken is nog niets stelligs bekend. Wel heeft de minister, in der tijd, op de aan hem gerigtte uitnoodiging, te kennen gegeven, dat, zoo zijne bezigheden dit niet zouden verhinderen, het Congres door Z. Exc. zoude worden bijgewoond; doch tot dus verre, is nog geen nader berigt ten dezen ontvangen.

De belangstelling om lid te worden van het Congres, even als om deel te nemen aan het diner, dat 's Vrijdags na afloop van de harddraverij, in de groote zaal van den heer *van der Wielen* zal plaats hebben, toont zich bereids door ruime inschrijving voor het lidmaatschap op de meest ondubbelzinnige wijze.

Zoo als men weet, bestaat het bestuur van het Congres uit de volgende heeren: jhr. mr. *O. R. van Andringa de Kempenaer*, president; jhr. mr. *P. B. J. Vegilin van Claerbergen*, vice-president; mr. *J. H. Beucker Andreæ*, 1ste secretaris; *J. J. Bruinsma*, 2de secretaris; *P. Koumans Smeding*, 1ste penningmeester, en *R. J. van der Leij*, 2de penningmeester. Om eenigzins in zijne taak te worden bijgestaan heeft het bestuur als commissarissen voor het diner uitgenoodigd de heeren: *H. Zeper*, jhr. *S. Speelman*, *O. O. Gorter*, *H. B. van der Haer*, jhr. *J. van Andringa de Kempenaer*, *P. Heringa Cats*, mr. *W. Albarda*, *H. U. van Sloterdijck* en *E. J. Bruinsma.*

De groote beneden-zaal van de societeit *Amicitia*, die, gelijk bekend is, door de leden dier societeit welwillend voor het houden der openbare vergaderingen van het Congres is afgestaan, is men reeds druk bezig daartoe in gereedheid te brengen. De sectien-vergaderingen zullen ten huize van den logementhouder *de Koe*, in het Zaailand, plaats hebben.

Voor het opteekenen van het verhandelde in de openbare vergaderingen, hebben drie leden van het corps stenografen bij de Kamers der Staten-Generaal, even als ten vorigen jare te Goes, geheel belangeloos hunne diensten aangeboden.

Wij twijfelen thans niet, of Leeuwarden's ingezetenen zullen allezins op prijs stellen het voorregt van dit jaar het Congres in hun midden te zien plaats hebben. Zij zullen dan ook zekerlijk hunne adhaesie aan deze nationale instelling, hetzij door het uitsteken van vlaggen als anderzins — even als dit vroeger ook in andere plaatsen waar het Congres werd gehouden, plaats vond — aan den dag leggen en voor de vele en aanzienlijke vreemdelingen, die thans binnen dez stad verwacht worden, een regt gul en vriendschappelijk onthaal weten te bereiden.

— Wij vernemen, dat het vaandel, door Z. M. den Koning, tijdens HD. jongst verblijf alhier, aan de stedelijke schutterij toegezegd, op Maandag den 7 Junij e. k., namens Z. M. door Prins *Hendrik*, op plegtige wijze, aan de schutterij zal worden uitgereikt.

— Van goederhand verneemt men, dat het Koninklijk paleis alhier, dat tot dus verre tot de onverdeelde nalatenschap van wijlen Z. M. Koning *Willem II* behoorde, dezer dagen in handen van Z. M. den Koning is overgegaan.

Dezer dagen heeft de scheiding en verdeeling plaats gehad van de nalatenschap van Z. M. Koning *Willem II.* Naar men verneemt is aan elk der erfgenamen eene som of eene waarde van *f* 742,000 toebedeeld en blijft nog een kapitaal van *f* 1,700,000 in het gemeen en onverdeeld, om de intressen daarvan te doen strekken voor de uitbetaling van door HH. MM. *Willem I* en *II* besproken jaargelden. Dit kapitaal werpt eene jaarlijksche rente af van *f* 80,000.

— Door de commissie uit het provinciaal geregtshof van Friesland, belast met het afnemen van het examen van hen die naar het notaris-ambt zouden wenschen te dingen, zijn Donderdag jl. tot candidaat-notarissen bevorderd, de heeren: *P. H. Themmen de Lang*, van Lutkewierum, *D. F. van Giffen*, van Heerenveen en *P. J. Tadema*, van Bolsward.

— Vrijdag jl. hebben alhier, aan het gouvernementshuis, de openbare aanbestedingen plaats gehad van:

1°. het weder openen der Grons, of het graven van een nieuw kanaal, ter lengte van 1520 el, uit de Kruissloot tot in de Molkwerumervaart, in He-

tusschen Oldephaert en Noordwolde; aangenomen door den heer *J. de Jong*, te Rijs, voor *f* 5989.

2°. eenige vernieuwingen en herstellingen aan, met het driejarig onderhoud van de verspreide bruggen; aangenomen, wat het eerste perceel betreft, door den heer *F. S. Schaafsma*, te Harlingen, voor *f* 820 en wat aangaat het tweede perceel, door den heer *A. Bonnema*, te Kollum, voor *f* 1100.

— De berigten uit verschillende gedeelten van dit gewest, vermelden gelijkelijk den gunstigen stand der veldgewassen; de dezer dagen gevallen regen, heeft overal de vrees voor mislukking van sommige artikelen doen verdwijnen. De buitengewone vele akkers met koolzaad toegezaaid en geplant, vertoonen zich overal gunstig en belooven een ruim gewas. De winter granen laten ook niet veel te wenschen over, hoewel de rogge zich op vele plaatsen dun en spillig voordoet, zoodat dit gewas het minst gunstigste kan geacht worden. De landen met zomer vruchten toegezaaid, geven overal stof van tevredenheid, geen derzelve uitgezonderd of tot hiertoe verbeidt men eenen goeden uitkomst. De graslanden door het koude voorjaars-weder achterlijk, hebben zich door de gevallen regen hersteld; men verwacht eenen ruimen hooi-oogst.

— Ter Provinciale Griffie liggen ter inzage de voorwaarden, waarnaar, op den 15 Junij aanstaande, door den directeur, kommandant der marine te Willemsoord, zal worden aanbesteed het afbreken der bestaande en het maken en oprigten eener nieuwe kaap aan den Zanddijk, bezuiden den vuurtoren van Kijkduin, met de oprigting en het onderhoud van eene noodbaak, tot dat de nieuwe kaap zal zijn voltooid.

— Bij de plaats gehad hebbende verkiezing van twee leden voor den gemeenteraad van Utingeradeel, is gebleken dat in het geheel waren ingeleverd 150 billetten, waarvan geen van onwaarde. Gekozen zijn de heeren *J. S. Bokma*, Notaris te Akkrum, met 130 stemmen, en *P. Doorenbos*, aannemer van publieke werken te Oldeboorn, met 89 stemmen.

— Bij Z. M. besluit van den 26 dezer, no. 8, is op zijn daartoe gedaan verzoek eervol ontslagen den heer mr. *A. F. Jongstra*, uit zijne betrekking van plaatsvervanger van den kantonregter te Heerenveen.

Bij Z. M. besluit van dezelfde dagteekening, no. 10, is benoemd, tot officier bij de arrondissements-regtbank te Sneek, de heer mr. *P. S. Noyon*, thans substituut-officier bij dezelve regtbank.

— Het Genootschap ter bevordering van den landbouw in de provincie Drenthe heeft besloten tot de weder uitschrijving van de navolgende prijsvraag:

Eene *handleiding tot de beste wijze van botermaken*, waarin die wijze eenvoudig, duidelijk en volledig omschreven wordt, met vermelding van het daartoe te bezigen best bevonden gereedschap, van de hoeveelheid van het benoodigd zout en met naauwkeurige bepaling van alle omstandigheden en zaken, die bij het botermaken van invloed kunnen zijn en behooren in acht genomen te worden.

Aan de beste en premie-waardig gekeurde der ingezondene handleidingen zal *vijftig* gulden worden toegewezen.

De antwoorden, door eene andere hand dan die des inzenders geschreven, moeten vóór of op 1 Januarij 1853, met eene spreuk geteekend en verzegeld van een verzegeld billet, voorzien van dezelfde spreuk, en inhoudende den naam en de woonplaats van den inzender, aan den secretaris des genootschaps, den heer *J. A. Willinge Gratama*, te Assen, franco worden toegezonden.

— Donderdag jl. is naar de strafgevangenis alhier overgebragt de persoon van *F. R. Trebus*, door wien zelven of van zijnentwege aan Z. M. geen verzoek tot levensgenade was gedaan, (doch wel door den hoffourier, den heer *Pabst*, op wien de poging tot moord was bedreven. Het is op dat verzoek, dat Z. M. den tot dend ood veroordeelde genade heeft geschonken.

— Den 26 dezer vereenigde zich in het gebouw der Koninklijke militaire academie te Breda de commissie van inspectie voor het militair onderwijs, om het examen af te nemen van de kweekelingen van het hoogste studiejaar, die na voldaan te hebben, tot den rang van officier of adelborst eerste klasse bevorderd worden. Na de officieele voorstelling van het personeel aan de commissie zijn de verschillende examina onmiddelijk aangevangen, na den afloop waarvan de kadets van het 3de en 4de studiejaar het oefeningskamp op de Oosterhoutsche heide gaan betrekken, terwijl de adelborsten van het 2de en 3de studiejaar ter practische oefening, aan boord van Zr. Ms. fregatschip *Doggersbank*, een kruistogt naar de Kanarische eilanden gaan aanvaarden.

— Te Nijmegen is uit Duitschland en andere landen aangekomen de door zijne oorspronkelijke gezondheids-leer met roem bekende geleerde, de heer *Ernst Mahner*, in den wandel de *Gezondheids Apostel* genoemd, die het voornemen heeft, ter verbreiding zijner leer in de Nederlanden, zich naar de Academien te Leyden, Utrecht en Groningen te begeven, maar voorloopig in Nijmegen eenige voorlezingen te houden.

— Uit Steenwijk wordt medegedeeld, dat dezer dagen door den adspirant-ingenieur *Bakker* op onderscheidene punten boringen zijn bewerkstelligd, met het doel, om het meest geschikte terrein te vinden voor het verbindingskanaal van het Steenwijkerdiep met de Drentsche hoofdvaart.

— De planeet Venus zal den 13 Junij dezes jaars in vollen glans aan den hemel prijken, zoo dat zij op vollen dag met het bloote oog te zien zal zijn. Vroeger vervulde dit verschijnsel de gemoederen met angst en schrik. Nog in het jaar 1798 vond de beroemde sterrekundige *Lalande* het noodig, een openlijk, geruststellend berigt aan het beangstigde volk te schrijven. Voor hen die niet te huis zijn aan het firmament, en Venus aldaar niet weten te vinden, diene, dat op 25 Mei, des namiddags ten half twee, de maan slechts $1\frac{1}{2}$ graad van haar verwijderd en op 22 en 23 Junij haar even nabij zal zijn. Den 13den zal men haar dus gemakkelijk volgens deze opgave kunnen vinden.

Herkiezing van den Heer Mr. J. Bieruma Oosting.

Thans nu het de vraag betreft of de Heer Oosting zal worden herkozen, treedt iemand, die zijn naam verzwijgt, in het hoofdartikel van de Pr. Fr. Court. van heden op, om door onedele middelen den Heer Oosting in minachting te brengen, en ten koste van de waarheid den Heer Verweij buitensporig te verheffen.

Tegen dien aanval de candidatuur van den eerste te verdedigen acht ik pligt. Alle aanrandingen en beleedigingen, die de schrijver zich tegen de bijna *zes honderd* kiezers, die onlangs den Heer Bieruma Oosting hun vertrouwen hebben geschonken, veroorlooft, zal ik met stilzwijgen voorbijgaan, en mij alleen bepalen tot het daadzakelijke dat men aanvoert.

»De Heer Oosting," zegt de schrijver dan, »heeft nooit hetzij door middel van de drukpers, hetzij voor de balie of op het spreekgestoelte, hetzij in ambtsbetrekking blijken gegeven in staat te zijn, om eenig onderwerp van staatsregt of staatkunde wetenschappelijk te kunnen beoordeelen of behandelen."

Ik moet hier al dadelijk opmerken, dat het uitermate vreemd klinkt, om iemand te verwijten, dat hij in de regtszaal nimmer redevoeringen heeft gehouden over onderwerpen van staatsregt of staatkunde. Ik dacht dat het daar eenvoudig de plaats was, om het regt voor te staan binnen de grenzen, die door de behandelde zaken worden aangewezen.

En nu dat spreekgestoelte! Welk spreekgestoelte bedoelt men, dat de Heer Oosting als redenaar over het staatsregt zou hebben behooren te beklimmen, en het echter niet heeft beklommen of zich daar slecht van zijn taak heeft gekweten?

Maar laat ik een andere vraag voorstellen. Waar zijn de uitstekende wetenschappelijke vertoogen over staatsregt en staatkunde te vinden, die de door den schrijver zoo zeer aangeprezene Heeren Hugenholtz en Huguenin, — hetzij dan door middel der drukpers, of aan de balie, of op het spreekgestoelte of in ambtsbetrekking, — geleverd hadden, voor dat zij naar de Staten-Generaal werden afgevaardigd?

Wat de schrijver, dien ik beantwoord, wil, is zeer duidelijk.

Een ander voorstander van de verkiezing van den Heer Verweij, heeft onlangs in een hoofdartikel der Pr. Fr. Ct., dat met de letter *V.* is geteekend, zijn doel trachten te bereiken, door den Heer Verweij, zoowel wat welsprekendheid, als algemeene kunde en bekwaamheden betreft, *op te heffen* tot hetzelfde standpunt, als waarop hij erkennen moest dat de Heer Oosting staat.

Dat middel heeft echter niet gebaat. Vandaar dat men nu de toevlugt neemt om den Heer Oosting door allerlei gezochte aanvallen *in minachting te brengen*. Die door *V.* erkende welsprekendheid, algemeene kennis en bekwaamheden van den Heer Oosting moeten weder worden weggecijferd. De indruk moet worden achtergelaten, alsof er van den Heer Oosting niets bekend ware, dat hem het vertrouwen zijner medeburgers zou doen verdienen.

Slechts een paar opmerkingen zal ik mij hier veroorloven.

Het is zeker al zeer bezwaarlijk om zijne bekwaamheden te doen beoordeelen, wanneer men niet in de gelegenheid wordt gesteld om betrekkingen te vervullen, waarin men naar zijnen aanleg werkzaam kan wezen. Dit is juist het geval ten aanzien van den Heer Oosting. Voor het jaar 1848 is hij uit alle openbare bedieningen geweerd geworden. Eerst onder den Minister Thorbecke is hem de zeer moeilijke taak *aangeboden* en opgedragen geworden, om aan het hoofd te staan van het Bestuur van Weststellingwerf, welke betrekking hij nog naauwelijks een paar jaren heeft vervuld.

En nu vraag ik, wanneer niettegenstaande die beperkte gelegenheid om zich bekend te maken, zelfs een tegenstander van de candidatuur van den Heer Oosting, gelijk *V.*, uit eigen beweging zijne welsprekendheid, en algemeene kennis moet huldigen, — bewijst dit dan niet, dat de Heer Oosting uitstekende bekwaamheden bezit, die oogenblikkelijk worden opgemerkt, waar hij geroepen is om te werken.

Dit leidt mij van zelve tot de ambtsbetrekking van den Heer Oosting.

De anonyme aanvaller, dien ik beantwoord, heeft ook de vervulling van die ambtsbetrekking niet onaangeroerd gelaten. Ook daarin, zegt hij, heeft de Heer Oosting geene blijken gegeven, in staat te zijn om staatkundige onderwerpen wetenschappelijk te behandelen of te beoordeelen. Ik geloof het gaarne; want het zou het grootste bewijs van gemis van bekwaamheid en takt zijn, indien het hoofd van het bestuur eener gemeente, waar veel te doen valt, in plaats van handen aan het werk te slaan, zijnen tijd of die der raadsleden verbeuzelde met wetenschappelijke beoordeeling en behandeling van onderwerpen van staatsregt en staatkunde.

Neen! wil men stilstaan bij de ambtsbetrekking van den Heer Oosting, dan komt de vraag te pas, of hij daarin getoond heeft de man te wezen, dien men van hem verwachtte, toen hem ongevraagd het ambt werd toevertrouwd. — Heeft hij al of niet bewezen de man te zijn, die weet te *handelen*, waar veel gedaan moet worden? Heeft hij het gunstig oordeel, dat hem te dien aanzien te beurt viel, en dat hem tot de betrekking bragt, beschaamd of heeft hij volkomen aan zijne roeping beantwoord?

Heeft men geen schijn van grond zelfs om dit laatste in twijfel te trekken, dan was het zeker beter te zwijgen, dan met de ongerijmde aanmerking voor den dag te komen, dat de Heer Oosting als Burgemeester geen vertoogjes over staatsregt of staatkunde heeft gehouden.

En nu nog de stem door den Heer Oosting uitgebragt over het eerste artikel van de voorgedragene wet op de Regterlijke Organisatie.

De Heer Oosting heeft voor dat artikel gestemd. Derhalve zegt de stelselmatige liberaal is hij met eenige weinigen gezind, om door het behoud van provinciale Geregtshoven den nijveren middenstand van eene goede regtsbedeeling te berooven, — is hij ongenegen om dien middenstand te verlossen van de kwellingen, welke hem van de zeer vermogenden aan den eenen kant, en door de kostelooze procederenden aan den anderen kant kunnen worden aangedaan.

»Behoud der provinciale hoven", zoo draaft de schrijver voort, " is de leus van het behoud, dat zoo gaarne in het bezit blijft van zoo vele raadsheersposten, en zoo ongaarne afstand doet van eenig middel om den middenstand in bedwang, in vrees en onderworpenheid te houden."

Op grond dus zijner eerste stemming, — zoo besluit de onpartijdige schrijver, — zijn wij in de overtuiging bevestigd, dat wij van den Heer Oosting niets goeds voor de verbetering onzer instellingen hebben te wachten.

Maar, anonymus! hoe maakt Gij het dan toch wel met vertegenwoordigers als het bekende Overijsselsche lid *Sloet*, met den Zeeuwsche afgevaardigde *Ansmaet*, met de Groninger Leden *Zijlker* en *Reinders*? Dezen behoorden toch ook onder het vijftiental dat voor artikel 1 stemde! (1) Gij moet dus ook van dezen beweren, dat zij door het uitbrengen hunner stem hebben bewezen tot eene partij te behooren, die den middenstand in zijne regten en belangen wil krenken, en wil houden in bedwang en in vrees en onderworpenheid, — of gij meet in uwe stelselmatigheid met verschillende maat, en handelt ter kwade trouw.

Het is bovendien ten eenemale onwaar, dat door de stemming over art. 1 van het wets-ontwerp, met 44 tegen 15 stemmen *over het wenschelijke van het behoud of de afschaffing van de provinciale Geregtshoven* uitspraak werd gedaan. Zij die voor het artikel stemden, stemden juist veeleer voor de opheffing van de tegenwoordige provinciale Hoven. Want in verband met artikel 1 was bij een ander artikel voorgedragen om het getal Geregtshoven tot vier te beperken. Was het geheele wets-ontwerp aangenomen, gelijk het lag, dan zouden de elf provinciale Geregtshoven vervangen zijn geworden door vier Hoven, gevestigd in vier kwartieren, waarin het grondgebied van den staat zou worden verdeeld.

Het is evenzeer eene opzettelijke te kortdoening aan de waarheid, wanneer men beweert dat de 44 leden die tegen artikel 1 stemden, daardoor zich tegen het behoud van Geregtshoven verklaarden. — De Heer *de Man* b.v. stemde tegen het artikel, maar hij verdedigde het behoud van Geregtshoven. De Heer *Luijben* stemde tegen het artikel, maar hij betoogde tevens het wenschelijke van het behouden van Hoven van appèl.

Bij enkelen moge de reden der afstemming hebben bestaan in den wensch om de Hoven in het algemeen af te schaffen, — ten aanzien van de groote meerderheid was de grond daarvoor in eene groote verscheidenheid van motieven gelegen.

Vooral echter is het artikel verworpen omdat het het *beginsel* van het behoud van Hoven van appèl inhield, terwijl de *toepassing* van dat beginsel aan eene *afzonderlijke* wet was overgelaten. Men oordeelde dat over het beginsel niet kon worden beslist, zonder dat tegelijk over de uitvoering, — over de territoriale indeeling des Rijks enz. — werd beslist.

Ik vertrouw dat het aangevoerde meer dan voldoende is tot bewijs van de waarheid, dat de candidatuur van den Heer Oosting door onedele en oneerlijke middelen bestreden wordt.

Ten aanzien van den Heer Verweij voert de anonijme schrijver aan, dat hij door de waarneming eener drukke judiciele practijk getoond heeft, dat hij regtskennis en practische takt bezit. Ik zal het noch toestemmen noch tegenspreken. Alleen deze opmerking veroorloof ik mij. De Heer Verweij is sedert vele jaren als procureur werkzaam in de practijk. Is het nu werkelijk waar, dat hij als zoodanig bewezen heeft een uitstekend en bovendien welsprekend regtsgeleerde te wezen, dan moet dit natuurlijk bij het algemeen overbekend zijn. Want geene verdiende renommée verspreidt zich schielijker, dan die van den dagelijks in het *openbaar* optredenden regtsgeleerden practisijn. Maar bestaat die algemeene bekendheid bij het publiek dan ook niet, — is het nog noodig dat die uitstekende hoedanigheden in openbare bladen aan het publiek worden verkondigd, dan mag men gerust aannemen, dat hier grootelijks overdrijving plaats heeft.

In de tweede plaats, zegt men, dat de Heer Verweij een verdienstelijk werk over de Gemeentewet heeft geschreven.

Dit ontken ik en is met de waarheid in strijd.

Dat werk heeft niet een eenige verdienste.

Wat toch behelst het?

Niets anders dan een verwarde opeenstapeling van uittreksels, die men uit allerlei stukken heeft afgeschreven.

De schrijver belooft in zijne voorrede om eerst te geven een overzigt van de beginselen der Gemeentewet. Maar wat vindt men nu in het eerste gedeelte? Eerst een afschrift van de voorstellen tot Grondwetsherziening door de voormalige Tweede Kamer in het begin van 1848 aan den Koning aangeboden, — dan een opnoeming van de bekende leden van de Commissie van 17 Maart 1848, — vervolgens een stuk van een redevoering van den Heer Goltstein over het toenmalig tijdsgewricht, — daarna een extract uit het verslag van evengenoemde Commissie, — verder de lijst van Ministers, die de ontwerpen van Grondwetsherziening in 1848 aan de Kamer hebben aangeboden, — dan weder een brok van het werk der Commissie, kortom van bladzijde 6 tot 14 b. v. niets anders dan copijen uit stukken, die men elders volledig lezen kan, en die ieder weet te vinden, die ter zijner herinnering het sedert Maart 1848 in het staatkundige leven voorgevallene, wil nalezen. Eigen denkbeelden, eigen opmerkingen van den schrijver treft men nergens aan.

Het tweede gedeelte zou volgens het voorberigt behelzen een voorstelling van hetgeen de Gemeentewet moest behelzen.

Dat geheele tweede gedeelte van het boek beslaat anderhalf bladzijde. Het behelst niets anders dan de Grondwets-artikelen voor zoo verre op de Gemeenwet van toepassing. Die artikelen heeft de schrijver met wat meer woorden teruggegeven als zij duidelijk, beknopt en verstaanbaar in de Grondwet zelf te lezen staan.

---

(1) Overigens stemden voor het artikel de HH.: Taets, de Limpens, Bots, de Poorter, Hoffman, Meeussen, Dirks, Gouverneur, Schiffer en van Wijlick.

(2) Bijv. der Amst. Court. van 17 Mei 1852.

Evenzoo is het met het derde gedeelte gelegen, hetwelk zou behelzen een voorstelling van hetgeen de Gemeentewet werkelijk bevat. Hier vindt men op zeven bladzijden een uittreksel uit de Gemeentewet.

Ik vraag het aan ieder verstandig mensch: Wie heeft eenige dienst van zulk onbeduidend werk?

Dan volgt op bl. 27 het vierde gedeelte, inhoudende de bepalingen van de Gemeentewet op het Alphabeth gebragt.

Hoe is het toch mogelijk dat iemand, in welke betrekking ook geplaatst, zijnen tijd niet te kostbaar acht, om dien tot zulk voor niemand ter wereld bruikbaar werk te besteden?

Men koope een Gemeentewet voor een dubbeltje, dan heeft men oneindig meer, dan het boek van Mr. Verwij behelst, en is beveiligd voor de verwarring die de lectuur van het laatste noodwendig veroorzaakt.

Wil men dieper indringen in de strekking der bepalingen, men schaffe zich de verdienstelijke werkjes van Boissevain of van Lion aan, waar men in geregelde orde de hoofdinhoud van de discussien nevens de wet vindt.

Nog eens, het boek van den Heer Verweij heeft, al ware het door een eenvoudigen klerk bijeengelapt, geen verdienste hoegenaamd. En op grond van zulk prullewerk beveelt men den schrijver aan als *staatsman*, — *als iemand die de kunst verstaat om wetenschappelijk onderwerpen van staatkunde en staatsregt te beoordeelen en te behandelen!*

Inderdaad ik geloof, dat ik tegenover alle de beweringen en voorstellingen van den anonijmen schrijver, gerustelijk mag eindigen door dezerzijds te stellen: dat voor niemand, die het wel meent met het Vaderland, en zich niet door veroordeel of *misleiding* van den regten weg laat brengen, twijfelachtig kan zijn of hij boven den Heer Verweij moet kiezen: Mr. J. BIERUMA OOSTING.

30 Mei. J. W. TROMP.

Onder hartelijke dankbetuiging aan de gevers, berigten de Ondergeteekenden, dat bij hen, ten behoeve der Wed. en 5 vaderlooze Kinderen alhier (zie Leeuw. Courant van 21 en 25 Mei jl.) ontvangen is van den heer *Nicolson* te Joure *f* 2, van N. N. aldaar *f* 5 en van den heer D. te Stavoren *f* 2.

Dringend blijven wij dit ongelukkig gezin aan de liefdadigheid aanbevelen.

Hindeloopen, OUTHUIJS.
den 30 Mei 1852. ALBERTS.

Op heden den twee en twintigsten Mei 1800 twee en vijftig, heb ik REITZE BLOEMBERGEN SANTEE, eerste Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar in letter G, no. 7, ten verzoeke van ANNA MARIA HANKEL, wonende te Leeuwarden, Echtgenoote van JOHANNES PETRUS KINNEBEEK, hierna te noemen, aan wie bij vonnis van gemelde Regtbank dd. 9 Maart 1852, behoorlijk geregistreerd, is vergund in dezen kosteloos te procederen, en bij beschikking van den Edel Achtbaren Heer President van voormelde Regtbank dd. 27 April 1852, behoorlijk geregistreerd, verlof is verleend om een eisch tot echtscheiding tegen haren man in te stellen, domicilie kiezende ten Kantore van Mr. Æ. M. DE SWART, Procureur te Leeuwarden, die als zoodanig in dezen voor haar zal occuperen,

GEDAGVAARD:

JOHANNES PETRUS KINNEBEEK, laatst gewoond hebbende te Leeuwarden, doch thans zonder bekende woonplaats,

Om op *Dingsdag* den *zevenden September* eerstkomende, des voormiddags te *tien* uur, te compareren voor de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, in het paleis Justitie aldaar, ten einde:

Aangezien de Eischerse en Gedaagde in den jare 1832 zijn gehuwd;

Aangezien Gedaagde van af den dag des huwelijks tot den 22 October 1845, zich niet heeft ontzien de Eischerse op eene schandelijke wijze te mishandelen;

Aangezien bij op den 22 October 1845, zijne woonplaats Leeuwarden heimelijk heeft verlaten, zonder hiervan op eenige wijze aan de Eischerse kennis te geven, en op den 25 December daaraanvolgende te Harderwijk is aangekomen, als hebbende zich toen te Zwolle als soldaat en ongehuwd voor de koloniale dienst voor den tijd van zes jaren geëngageerd, weshalve de verlating, welke geene wettige oorzaak tot grond heeft gehad, geheel en al als kwaadwillig beschouwd moet worden;

Aangezien de daadzaken breeder zijn omschreven in het request door de Eischerse aan de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden ingediend, en door haar aan den Edel Achtbaren Heer President dier Regtbank in persoon overhandigd, welke daadzaken zij nader ingevolge de wet zal kunnen bewijzen;

Aangezien de Eischerse ten gevolge de bij gezegd request vermelde daadzaken het regt heeft echtscheiding te vragen;

Alsdan te hooren eisch doen dat het huwelijk tusschen partijen bestaande door de Regtbank zal worden verklaard te zijn ontbonden, met al de gevolgen daaraan bij de wet verknocht, en met veroordeeling van gedaagde in de kosten.

Afschrift dezes is door mij Deurwaarder aangeplakt aan de Hoofddeur van de gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden en is een tweede afschrift, alsmede van het vonnis tot kosteloos procederen, van het request en de beschikking van den Edel Achtbaren Heer President, alles in dezen aangehaald, door mij overgegeven aan den Edel Achtbaren Heer Officier bij gezegde Regtbank, exploit doende aan Zijn Edel Achtbares Parket en sprekende aldaar met Zijn Edel Achtbare in persoon, die mijn origineel exploit met gezien heeft geteekend.

R. BLOEMBERGEN SANTEE.

Gezien bij mij Officier der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden,

J. M. v. BEIJMA.

Geregistreerd te Leeuwarden zonder renvooijen den twee en twintigsten Mei achttien honderd twee en vijftig, deel drie en dertig, folio honderd negen en zestig, recto vak zeven, verschuldigd voor regt tachtig cents, makende met acht en dertig opcenten een gulden tien vijftiende cent.

De Ontvanger BENTEIJM.

De Officier van Justitie te Sneek, berigt ter voldoening aan art. 499 Burg. Wetb. dat, bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Sneek van den 26 Mei 1852, de persoon van JACOBUS WILLEMS DE BOCK zonder bepaald bedrijf wonende te Woudsend, wegens zwakheid van verstandelijke vermogens, op eigen verzoek is gesteld onder curatele.

Sneek, *De officier voornoemd,*
den 29 Mei 1852. P. S. NOIJON, *Subst.*

De Leden van de zesde afdeeling, Kanton Rauwerd, der Maatschappij van Landbouw en Veeteelt in Friesland, en, die leden daarvan verlangen te worden, worden ter Vergadering uitgenoodigd, Zaturdag den 5 Junij e. k., 's namiddags *drie* ure, in de herberg *de Oude Drie Romers*, bij *Nauta*.

Namens de Bestuurders,
Jhr. E. D. VAN BEIJMA, *President.*
PIETER FIERS, *Secretaris.*

KIESVEREENIGING

NEDERLAND EN ORANJE.

Onder deze spreuk heeft zich in het district Leeuwarden eene Vereeniging gevestigd tot eenparige zamenwerking — om te handhaven:

1°. De zelfstandigheid en onafhankelijkheid der Christelijke Kerk in verband met het vrije Beheer van hare goederen en aalmoezen.

2°. De noodzakelijkheid en onmisbaarheid van christelijke opvoeding en heilzaam onderwijs voor het opkomend geslacht.

3°. De vrijheid van openbare en bijzondere Godsdienstoefening en godsdienstige scholen.

4°. De leer van den Goddelijken grondslag en het geheiligd gezag der Overheid in het algemeen.

5°. De roeping van het *Huis* van *Oranje* tot den Troon te midden der Nederlandsche Natie — geheel onafhankelijk van den wispelturigen wil en afwisselende meening des Volks.

Om deze zoo kostbare en alleen heil aanbrengende onderpanden, voor het behoud van ons dierbaar Vaderland en Volksbestaan, manmoedig te bestendigen — durft zij met vrijmoedigen aandrang als haren *Kandidaat* voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal (op den 8 Junij e. k. te stemmen) voor te stellen en aan te bevelen

De Heer G. GROEN VAN PRINSTERER, van 's Gravenhage.

Namens het Hoofd-Bestuur,
S. TROMP Az., *Presid., Harlingen.*
H. VAN REENEN, *Secret. Bolsward.*

Eenige Kiezers uit onderscheidene gemeenten van het *kiesdistrict SNEEK*, Voorstanders van de ware Christelijke vrijheid, volgens Gods onfeilbaar woord, bevelen als hunne Candidaat voor de Tweede Kamer aan, den Heer

Mr. J. F. Baron VAN REEDE VAN OUDTSHOORN, *te Utrecht.*

De Vereeniging *»Grondwet en Orde"* te Sneek, heeft voor het lidmaatschap der Tweede Kamer der Staten-Generaal tot haren Candidaat herkozen, den Heer Mr. H. U. HUGUENIN, aftredend lid dier Kamer en Regter bij de Arrond. Regtbank te Sneek.

Daar deze helderdenkenden en gematigd liberalen volksvertegenwoordiger in zijnen staatkundigen loopbaan getoond heeft volks welvaart te willen helpen bevorderen, durft zij hem aan hare medekiezers in dit district met vertrouwen aanbevelen.

.*.* Vijftigjarige Echtvereeniging van:
Wanswerd, LIJKLE WIJGERS HELLEMA, en
den 30 Mei 1852. JELTJE SIJBRENS TEITSMA.

. Getrouwd:
Bolsward, MINNE J. ZIJLSTRA, *van Bolsward*, en
den 29 Mei 1852. DOETJE T. HILARIDES, *van Arum.*
Eenige kennisgeving.

. Bevallen van een' Zoon S. B. DE BOER, Echtgenoot van
Joure, den 26 Mei 1852. W. R. DE JONG.

. Heden beviel van eene Dochter A. M. HOLWERDA, Echtgenoot van
Rottevalle, den 26 Mei 1852. Dr. P. A. KOPPIUS, *Pred.*
Algemeene kennisgeving.

LEEUWARDEN, den 27 Mei 1852. Bevallen van eenen Zoon JAAIKE VAN DIJK, Echtgenoote van
F. B. FELLINGA.

. Heden beviel mijne geliefde Echtgenoote van eene Dochter.
Harlingen, den 30 Mei 1852. H. A. LUNTER Wz.

. Heden morgen, omstreeks twee ure, behaagde het den Heer van leven en dood, tot mijne en mijner Kinderen innige smart, na eene ongesteldheid van niet meer dan anderhalf dag, veroorzaakt door een' hevigen val, die eene inwendige kneuzing des hoofds ten gevolge had, uit ons midden weg te nemen, mijn innig geliefde Echtgenoot, FEIKE HAAIJES BOOMSTRA, in den ouderdom van ruim 74 jaren, waarvan ik 33 met hem in den gelukkigsten echt mogt doorbrengen.

Hoezeer ook deze, zoo geheel onverwachte, slag ons schokt, wenschen wij echter te berusten in den wil van Hem, wiens doen enkel wijsheid is en liefde!

Gorredijk, TRIJNTJE G. LANTING,
den 19 Mei 1852. Wed. FEIKE H. BOOMSTRA.

. Heden morgen 10 uur overleed onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder JANKE RUWERTS TADEMA, Wed. WIEGER JELLES FERWERDA, in den ouderdom van 91 jaren en 11 maanden.

Heerenveen, JELLE FERWERDA,
den 28 Mei 1852. *uit aller naam.*

. Heden overleed aan een langzaam verval van krachten geduldig, onze waarde Oom GERRIT JOUWS KLAVERSMA, in den gezegenden ouderdom van circa 75 jaren.

Scharnegoutum, J. S. KLAVERSMA,
den 28 Mei 1852. *uit aller naam.*

. Heden morgen, om half zeven ure, ontsliep mijne hartelijk geliefde Echtgenoot SAAPKE ROSIER, in den ouderdom van 33 jaren, waarvan wij bijna elf jaren gelukkig waren vereenigd. Haar gemis wordt door mij, hare en mijne betrekkingen diep betreurd.

Middelburg, den 26 Mei 1852. P. REKKER.

. Heden overleed ons eenig Kindje, oud acht maanden.
Sneek, N. J. WOUDA.
den 26 Mei 1852. L. WOUDA — BOUMA.
Eenige kennisgeving.

. Heden avond omstreeks elf uur overleed tot mijne en mijner vier Kinderen diepe droefheid mijne waarde Echtgenoot TRIJNTJE SCHELTES RUNIA, in den ouderdom van 39 jaren, na eene echtvereeniging van 15 jaren.

Sneek, den 27 Mei 1852. G. G. BIJLSMA.
Dienende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 25 tot en met den 31 Mei 1852 aangegeven: 11 Geboren, 9 Overleden, Gehuwd 11 paren.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 28 Mei 1852, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

BOTER, *f* 26,25. AANVOER: 1209/4, 268 8 en 148/16 vaten.
KAAS, - 12 à *f* 16. » 4162 Ned. ℔.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 29 Mei 1852.

NEDERLAND.

Werk. Schuld	2½ pCt.	61⅛	61 3/16	61 3/16	
Dito dito..	3 »	72 13/16			
Dito dito...	4 »	93 1/16	93⅛	93 1/16	
Amort.-Synd.	3½ »	94			
Handel-Maats.......		116			

SPANJE.

Obligatien.....	1 pCt.	20⅞	21	21
»	3 »			
» Binnenl. à 6/m 3	»	42⅝		
Coupons Bewijzen.....		2 15/16	3 1/16	3
Passive............		5 7/16		

FRANKRIJK.

Obligatien.... 3 pCt.

OOSTENRIJK.

Metaliek.......	5 pCt.	75⅝	75¾	
» (nieuwe)	5 »	85	85⅛	85
» »	2½ »	39¼	39⅛	

RUSLAND.

Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	106¼	
dito dito 1828/1832	5 »	105½	105⅝
Dito bij dito..	4 »	90⅛	
Geldl. te Londen	4½ »		

PORTUGAL.

Te Londen 5 (nu 4)	pCt.	39⅝		
»	4 »	37¼	37⅜	37⅜

Met. La. B. 5 pCt. 85; Weenerb. bij Goll en C°. 5 pCt. 81; Dito 4 pCt. 65¾; Amerik. Bank-Act. 4 3/16, ¼; Dito Origin. 3 5/16; Nieuwe Mexik. 25⅛, ⅜, ⅛; Gren. 2 pCt. 20¼; Dito Uitg. 8⅜, ⅜; Ven. 3½ pCt. 40; Dito Uitg. 15¼, ⅜.

Holl. fondsen waren heden wederom bij geringe affaire nagenoeg onveranderd. Aand. Holl. Spoorw. hebben zich op nieuw 1½ pCt. sedert gisteren in prijs verbeterd, zonder dat de handel daarin eenige bijzondere levendigheid vertoonde. Van vreemde effecten waren Russische en Oostenrijksche goed prijshoudend, bij vrij levendige affaire in laatstgenoemde. Naar Spaansche 1 pCt., Portug. en Mexik. was eenige meerdere vraag. Van Zuid-Amerik. waren Venezuela's tot verhoogde koersen meer gewild.

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN SCHOTERLAND maakt door deze bekend, dat op de PINKSTERKERMIS te *Heerenveen*, welke aanvangt op Zondag den 30 Mei 1852, niet zullen worden toegelaten zoogenaamde Rijfelaars, Horoscooptrekkers of spelen om gewin of gemaakt Zilver en Goud, en dat de bedelaars ten strengsten zullen worden geweerd, zullende de overtreders naar de bestaande wetten en bepalingen worden vervolgd en gestraft.

Dat voorts op Donderdag den 3 Junij e. k., des namiddags ten 2 ure, zoo daartoe een genoegzaam getal Paarden wordt aangeboden, de gewone Harddraverij zal plaats hebben om

Een brillante ZILVEREN TABAKSPOT en DITO KOMFOOR.

Zullende alle Paarden, welke geenen Prijs van Koningswege te *Leeuwarden* aangeboden, hebben gewonnen en overigens ten genoegen der Keurmeesters zijn, tot deze Harddraverij worden toegelaten, waarvan de keuring zal geschieden voor het Gemeentehuis te *Heerenveen*, des voormiddags ten elf ure.

Heerenveen, *Het Gemeente-Bestuur voornoemd,*
den 11 Mei 1852. A. MEINESZ, *Burgemeester.*
R. BIEKES, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE HINDELOOPEN, zijn voornemens, op Woensdag den 9 Junij 1852, des voormiddags ten 11 ure, ten Gemeentehuize, in het openbaar aan te besteden:

Het VERNIEUWEN van 18 el *KISTPAAL*, idem van den *VOORGEVEL der SLUISWACHTERS-WONING*, het VERWISSELEN der *ZEESLUIS-DEUREN* enz.

Het Bestek deswege ligt dagelijks ter Gemeente-Secretarie voor de gegadigden ter lezing.

Hindeloopen, den 27 Mei 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
F. A. LAMMERTS.
De Secretaris,
J. ALBERTS.

Door de benoeming van J. FREDRIKS tot Schoolonderwijzer te Noordwolde, de betrekking van tweeden Onderwijzer in de School te Wolvega vacant geworden zijnde, worden bij deze *ONDERWIJZERS* van den 2den of 3den rang, mede geëxamineerd in eene (de Fransche) of meer vreemde talen, uitgenoodigd zich tot de vervulling dier betrekking aan te melden bij het Plaatselijk Bestuur der gemeente Weststellingwerf vóór den 15 Junij aanstaande, met overlegging der vereischte bewijzen en getuigschriften; de voordeelen daaraan verbonden zijn ongeveer 400 Gulden.

Wolvega, den 24 Mei 1852.

Het Plaatselijk Bestuur van Weststellingwerf,
J. SICKENGA, *L. B.*
Ter ordonnantie van Hetzelve,
K. KUIPER, *F. S.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN AMELAND, brengen bij deze ter kennis van de sollicitanten naar de vacerende betrekking van ONDERWIJZER in de School te Burum, dat het vergelijkend examen zal plaats hebben op den 29 Junij e. k., in het Gemeente-Huis te Nes of ander aldaar aan te wijzen locaal, aanvangende des voordemiddags ten negen ure; — wordende zoodanige Onderwijzers van den 2den en 3den rang, welke alsnog naar de Onderwijzers betrekking wenschen te dingen, uitgenoodigd de vereischte bewijsstukken vóór of op den 17 der gezegde maand Junij, franco ter Secretarie in te zenden.

De voordeelen aan dezen post verbonden bestaan in:

1°. Tractement ad *f* 156 's jaars uit de Gemeente-Kas; 2°. schoolpenningen van p. m. 25 leerlingen à $2\frac{1}{2}$ Cent per week, en 3°. vrije Woning met Erf.

Ameland, den 26 Mei 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN HEECKEREN, *Burgemeester.*
J. L. WAGENAAR, *Wethouder.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEMSTERLAND,

Gelet op art. 5 van het Reglement op de lage Verveeningen in Friesland,

Roepen door deze de Verveeners en verdere belanghebbende Eigenaren der Gronden, gelegen onder het behoor der dorpen *Oosterzee*, *Echten*, *Eesterga* en *Follega*, op, om te compareren in de Hervormde Kerk te Oosterzee, den 15 *Junij* 1852, des voormiddags te 11 *ure*, ten einde te worden gehoord opzigtens de meest geschikte wijze, waarop de raijons of kringen van Verveening zullen kunnen worden aangewezen, alsmede over de meest doelmatige daarstelling der Indijking of bepoldering, of andere vereischte werken.

Lemmer, den 29 Mei 1852.

Burgemeester en Wethouders van Lemsterland,
C. L. VAN BEIJMA THOE KINGMA.
De Secretaris,
VAN LEEUWEN.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Sneek, in Raadkamer vergaderd, van den 26 Mei 1852, is JAN BIJVOETS, Koperslager te Workum, verklaard te zijn in staat van Faillissement, en de dag der openvalling bepaald op den 26 Mei 1852, terwijl als Regter-Commissaris is benoemd Mr. J. H. DE SITTER, lid van gemelde Regtbank, en tot Curator in hetzelve Mr. HERMAN HIDDINGA, Procureur bij die zelfde Regtbank.

Voor Extract conform,
De Curator voornoemd,
MR. H. HIDDINGA.

Boelgoed onder Scharnegoutum.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, tegen contant verkoopen:

5 beste en gezonde melke Koeijen, 1 Bier, 1 Hokling, 3 Kalvers en 2 Varkens; 1 Hooiwagen, 1 Kaaspers, 2 Kaasvaten, 1 Karn, 15 houten Aden, 3 koperen en 6 houten Emmers, 3 Melkvaten, 1 Brok- en 1 Boteraad, 5 Tobben, Tieme, Harken, Vorken en wijdere Gereedschappen; 6 schar MEST, en eenige MEUBELEN, waaronder 2 eikenhouten Kasten.

Wie gading maakt kome Donderdag 3 Junij a. s., 's morgens 9 uur, ten huize van *Oepke G. Tuinstra*, nabij de Fiaren.

NB. *Op dezen stal heeft geene longziekte geheerscht.*

Disschen en Koekblokken worden niet toegelaten.

De Notaris J. A. ZAAL STROBAND, te Harlingen, zal, op Donderdag en Vrijdag den 3 en 4 Junij 1852, telkens des voormiddags ten 9 ure, ten huize van *Daniel van Echten*, op de Noorderhaven, bij de Vischmarkt aldaar, publiek à contant, presenteren te verkoopen:

Eene aanzienlijke partij Chineesch, Engelsch en Delfsch PORCELEIN, waaronder: Soepterrines, Fruitmanden, Vischschotels met doorslagen, onderscheidene Stellen, Borden van verschillende soort, fijn Theegoed, Theeserviesen, Olie- en Azijnstellen en Schoorsteen-Ornementen; onder ander HUISRAAD: 3 Klokken, Tapijten, Carpetten, 3 Bedden met toebehooren, mahoniehouten Stommeknecht, dito Theeblad en 30 Stoelen met matten zittingen; voorts DIAMANT, JUWEEL, GOUD- en ZILVERWERK, als: 2 diamanten Doekspelden, 2 dito Mutsenspelden, 2 juweelen Oorbellen, 2 streng Gitten met juweelen Slot. *GOUD:* Een Collier, Oorbellen, Doek- en Haarspelden, Speelsignet en Slot. *ZILVER:* Een Breidtobke, Komfoortje met zilver gemonteerd, Naaikistje met toebehooren, Cigaarkokers, Suikertang, Roomlepeltjes, Suikerschopjes, Messen met zilveren hechten enz.

Alles 2 dagen vóór den verkoop des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 3—6 uren te bezigtigen.

VERKOOPING VAN GRASGEWAS TE *WARREGA*. — De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, op Zaturdag den 5 Junij 1852, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Theunis Zwart*, Kastelein te Warrega, publiek onder uitloving van strijk- en verhooggeld, verkoopen: Het GRASGEWAS van:

1. Twee perceelen uitmuntend Greidland, gelegen nabij de Hempensermeer onder Warrega, te zamen groot 5 bunder 51 roede; behoorende aan den Heer *Minne P. Boonstra.*
2. Een perceel Greidland aldaar, over de Nieuwe Sloot gelegen, groot 2 bunder 57 roede; behoorende aan *Jacob Martens Jorna.*

De Notaris G. ZANDSTRA, te Wommels, zal, ten verzoeke van den Heer S. W. HOEKSTRA, Candidaat-Notaris aldaar, ingevolge regterlijke autorisatie, op Zaturdag den 5 Junij 1852, des namiddags 3 ure, ten huize van den Kastelein *Ruurd Ages Feitsma*, te Wommels, provisioneel presenteren te verkoopen:

1. Eene WINKELHUIZINGE, met BLEEK en ERF, staande en gelegen te Cubaard, ten Kadaster bekend sectie E, nos. 153 en 401, groot 3 roede 12 el, waarin: eene groote Woonkamer, Kleinkamertje, Keuken en Winkel, benevens een uitmuntend PAKHUIS voor Kaas; den 12 Mei 1853 te aanvaarden.
2. Een uitmuntend nieuw JAGT, met een ZEIL en 2 FOKKEN en verder toebehooren; dadelijk na de finale toewijzing te aanvaarden.

Alles behoorende aan de Weduwe en Erven van *Binnert Ruurds Adema*, te Cubaard.

De Notaris G. ZANDSTRA, te Wommels, maakt hiermede den belanghebbenden bekend dat hij, als daartoe door de Arrondissements-Regtbank te Sneek, aangewezen zijnde, in bewaring heeft overgenomen de MINUTEN, verleden voor den Heer *Nicolaas Meijer*, in leven Notaris te Bolsward, alsmede die welke Zijn Ed. in bewaring had van de te Bolsward geresideerd hebbende Notarissen, de Heeren: *A. van der Burg*, Mr. *T. Canter Visser* en *B. J. van Assen*, alsmede van den Heer *D. Greijdanus*, in leven Notaris te Makkum.

Belangrijke Houtveiling.

De Notaris G. POSTHUMA, te Dokkum, zal, ten verzoeke van den Cand.-Notaris F. J. VAN SLOOTEN aldaar, publiek, bij strijk- en verhooggeld, op 3 maanden crediet, tegen voldoende borgstelling, presenteren te verkoopen, op Maandag 7 Junij aanstaande, 's namiddags om één uur, aan den Stadswal nabij de Begraafplaats te Dokkum:

Eene uitmuntende lading NOORDSCHE BALKEN, ongeveer 400 stuks, benevens eene uitgezochte partij puik beste PLANKEN, ongeveer 3500 stuks, zoomede eenige KOLDERS en JUFFERS, alles van onderscheidene lengte en zwaarte, en toebehoorende aan den Koopman H. O. HEIDA, te Dokkum.

VOORNAAM BOELGOED.

De Zaakwaarnemer VLASKAMP, te Harlingen, is voornemens, op Woensdag den 9 Junij e. k., des voormiddags ten 9 ure, en volgende dagen, ten *sterfhuize* van de Weduwe *W. Prins*, te Harlingen, aan de Voorstraat, bij boelgoed te doen verkoopen:

Pendules, Bloemvazen, Cristallen, fijne Porseleinen, Spiegels, Schilderijen, Tafellampen, alle soorten van Mahoniewerken, groote hoeveelheid Aardewerk, Schoorsteen-Ornementen, Kinder Speelgoed en wat verder tot eenen compleeten Galanteriewinkel behoort; alsmede eene overdekte Kraam, met Zeilen en verdere toe- en aanbehooren, lang p. m. 11 Ned. el, en wat meer zal worden aangeboden. De Kraam op de dagen van het boelgoed, en de overige Goederen dagelijks te bezigtigen.

Alle degenen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen de Weduwe W. PRINS, in leven Koopvrouw in Galanterien te Harlingen, en aldaar den 15 Mei 1852 overleden, worden verzocht daarvan uiterlijk vóór den 20 e. k. opgave en betaling te doen ten sterfhuize aldaar.

E. G. VAN IJSENDIJK, H. KOOPS, J. OTTERBEEK, H. J. VAN GINKEL, A. J. B. VAN WAIJENBURG, J. VALKENBURG, C. M. DREUX, H. F. SMITH, A. A. VAN WAIJENBURG, J. TRAKRANEN BZN. en A. L. VAN IJSENDIJK, Makelaars, als last hebbende van hunne Meesters, presenteren ten overstaan van den Heer J. P. LISSONE JZN., Huissier, aan den meestbiedende te verkoopen, op Dingsdag 8 Junij 1852, des avonds ten zes ure, in de Brakken Grond in de Nes, te Amsterdam:

7540 Balen Kandanghaner *TAFELRIJST*, direct van Batavia aangebragt, per het schip *Java-Koerier*, Kapt. *F. G. Reinitz*, liggende als nader bij notitie zal worden aangewezen.

20 halve booten Korenten.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 4 Junij 1852, des voordemiddags 10 uur, in het Pakhuis *de Suikerbakkerij* op het Noordvliet te Leeuwarden, verkoopen: 20 halve booten KORENTEN; zoo als dezelve op den verkoopdag van af des morgens 8 uur ter bezigtiging zijn liggende.

TE KOOP:

Twee NIEUWE RIJDWAGENS, met strijkende kap, oudeschoots model, voor welker deugd en ligte loop wordt ingestaan, bij PIETER DEINUM, Kastelein te Tacozijl bij de Lemmer.

De Ondergeteekende, Logementhouder te Harlingen, uit het *Posthuis* bij de Zuiderpoort aldaar, VERHUISD zijnde naar het *TERSCHELLINGER VEERHUIS*, op de Noorderhaven bij de Vischmarkt, recommandeert zich als zoodanig andermaal in de gunst en het waardig vertrouwen zijner geëerde Stad- en Landgenooten, bij wie hij zich tevens als TAUXATEUR van Roerende Goederen minzaam aanbeveelt.

Harlingen, den 24 Mei 1852. DANIEL VAN ECHTEN.

De Ondergeteekende vernomen hebbende dat zijne Dochter BROERKJE door eenige kwaadwilligen te Harlingen van iets betigt wordt, liefst niet te noemen, verklaart door deze, dat drie deskundigen zich echter van hare onschuld overtuigd hebben, die bereid zijn, daarvoor, des gevorderd, een eed af te leggen.

Harlingen, den 30 Mei 1852. PIETER WILLEMS DE VRIES.

Van den Heer C. VREEKE, in Goes, hebben wij het volgende berigt ontvangen: BASTIANA QUIST, te Colijnsplaat in Noord-Beveland, die lang aan gebrekkige spijsvertering leed en op het laatst zoo erg werd, dat zij bloed opgaf, is door het eten van **DUBARRY'S GEZONDHEIDSMEEL** geheel genezen en nu weer zoo gezond als zij wenschen kan.

DIT GEZONDHEIDSMEEL is, even als Arrowroot, een Plantenvoedsel, dat versterkt en ligt verteerbaar is, het bezit bovendien de eigenschappen verzwakte verterings-organen en alle door gebrekkige spijsvertering ontstane ziekten te genezen.

Nadere berigten worden Gratis afgegeven in onderstaande Dépôts:

Amsterdam, *Verkoophuis*; Assen, *H. P. A. v. Gorcum*; Delfzijl, *A. W. C. Keijzer*; Groningen, *C. Rikkers*; Meppel, Wed. *Brandenhorst*; Veendam, *S. Savenye*, en in de andere steden des Rijks.

GENEZING VAN EEN ZWEREND BEEN,
door de Pillen en Zalf van HOLLOWAY.

De heer *John Olive*, in Gelon te Port Philip, heeft in den *Melbourne Morning Herald* onder dagteekening van den 22 Junij 1849, het volgende doen bekend maken: »Sedert drie jaren was ik lijdende aan een zwerend been, en de beste heel- en geneeskundige middelen in Melbourne en van Diemensland die ik gebruikte, bleven zonder gevolg, toen ik hoorde van bewonderingswaardige genezingen door de Pillen van *Holloway* in deze landen. Ik besloot dus daarvan gebruik te maken, en mij stiptelijk gedragende na de daarbij gegevene voorschriften, had ik het genoegen binnen weinig tijds mijn been genezen te zien. (Was geteekend) JOHN OLIVE.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 28,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3.30, - 8,15, - 15,90, - 28,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; Wed. H. A. BINKSMA, te Harlingen; M. GAARBEEK, te Groningen, H. P. A. VAN GORCUM, te Assen, alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Drie à vier KNECHTEN, het Timmeren en Metselen goed verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij L. O. SCHAAFSMA, Mr. Timmerman te Hallum.

Een goed, vooral in Ploegwerk en Paardenbeslaan ervaren SMIDSKNECHT, ongehuwd, kan dadelijk vast werk bekomen bij A. H. BESLINGA, Mr. Smid te Lieve Vrouwen-Parochie. Brieven *franco.*

Twee à drie VERWERSKNECHTEN, hun werk goed verstaande, kunnen dadelijk voor een geruimen tijd werk bekomen bij W. T. H. MATTIJSSEN, Huis- en Rijtuigschilder enz., op de Koemarkt te Leeuwarden.

Een BROOD- en KLEINBAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk geplaatst worden. Adres bij TH. IJPMA, Zaakwaarnemer te Franeker. Brieven *franco.*

NEDERLANDSCHE REGTSPRAAK,
OF VERZAMELING VAN ARRESTEN EN GEWIJSDEN VAN DEN HOOGEN-RAAD DER NEDERLANDEN EN VERDERE REGTSCOLLEGIEN.

De Boekhandelaren DE GEBROEDERS VAN CLEEF berigten bij deze, dat het XXXVIII *Deel*, zijnde het tweede van den Jaargang 1851, dezer dagen aan de respective inteekenaren is verzonden; daardoor is het getal medegedeelde Hoogen-Raads arresten geklommen tot 2473.

Van den beginne af zijn opzettelijk buiten mededeeling gehouden de arresten die, wegens gestadige herhaling van het zakelijk zelfde reeds medegedeelde, of wegens het bloot feitelijke, voor de jurisprudentie van geen belang werden geacht; —

De plaatsruimte, daardoor verkregen, is gevuld door een getal van niet minder dan 746, meer of minder belangrijke gewijsden van Hoven en Regtbanken.

Het getal medegedeelde regterlijke uitspraken is daardoor te zaamgenomen tot 3219 gestegen.

Deel XXXIX of het laatste van den Jaargang 1851, waarin al het mededeelingswaardig geoordeelde, zooveel den Hoogen-Raad aangaat, zal zijn vervolgd en opgenomen tot October 1851, *zonder eenige interruptie* hoegenaamd, is reeds gedeeltelijk afgedrukt.

Steeds kan men op dit werk, zoo bij de Uitgevers als bij alle solide Boekhandelaren des Rijks, zich abonneren voor den betrekkelijk geringen prijs van *f* 10,00 per Jaargang, terwijl de uitgegeven reeks over de jaren 1839 tot en met 1849 nog steeds voor den verminderden prijs verkrijgbaar is, onder de, bij vroegere circulaire deswege, bekend gestelde voorwaarde, dat men zich voor de volgende jaargangen, tot wederopzeggens toe, verbinde.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.